

De rubriek "Periodiek Besproken" is auteursrechtelijk beschermd (copyright ©).
Toestemming voor overname van (delen van) deze rubriek moet worden gevraagd
aan de redactie van Amstelland,
zie bij Bestuur en Medewerkers.

Nr.5 (251) 21 september 2014

Nederland

D'Avereester Kroniek

(Oudheidkamer, Oude Zuidwolderstraat 13, 7701 AZ **Dedemsvaart**;
www.hvavereest.nl),
31^e jg., no. 1, maart 2014.

J. Altena: Beschieting op 26 maart 1945 te **Balkbrug**.

G.H. Varwijk / H.J. Krikke: De Zaaimanswijk, de Zaaimansakker en
Evert **Zaaiman** in Dedemsvaart [geb. **Hoogezand** 1847, zoon van Aeldrik Zaaiman
en Tammegien **Drijfhout**; remplaçant voor Pieter **Schuth** (1869-1871),
trad in dienst bij de kwekerij van Jan Daniël **Ruys** (1872),
tr. 1880 Katharina Sophia **Ester** (exm. **Hulst**); zoon Aaldrik (1880-1947) was
landbouwer te Dedemsvaart, tr. Janna **Jalink** (1884-1960)].

Het vijfde pand [herinneringen van Tinus **van Marle**].

Oorlogsherinneringen van Rieks **Veerbeek** [Hendrikus Wilhelmus, geb. 1936].

H. Rijnhart: Identiteitscrisis [feitelijke onjuistheden in de Burgerlijke Stand
kunnen worden herleid door een aantal bronnen naast elkaar te leggen;
Maria Katrina **Zwieters** huwde volgens de BS tweemaal: in 1859
met Berend Hendrik **Germes** en in 1861 met Albertus **Dissel**;
Berend bleek getrouwd met (Maria) Elisabeth Zwieters; geschiedenis van de
familie Zwieters / **Szwieters** plus het probleem van de geboorteakte van Albertus
Dissel;
www.bonmama.nl].

It Beaken

(Fryske Akademy; www.fryske-akademy.nl), jg. 75 (2013), nr. 1/2.

B. de Vries: Het familiearchief **Van Eysinga – Vegilin van Claerbergen**

[opnieuw geïnventariseerd door de auteur; voordracht in 2008, gehouden tijdens het symposium t.g.v. de voltooiing; Het familiearchief, dat in 1923 werd overgedragen, geeft informatie over aspecten van **Friese**, nationale en internationale geschiedenis, die niet in overheidsarchieven te vinden is; Beschrijving van de door de eeuwen wisselende samenstelling van de archiefstukken, vererving, zorg voor papieren erfgoed].

S. Groenveld: Philip Ernst **Vegelin** van Claerbergen (1613-1693). Secretaris, hofmeester en raadsheer in dienst van de vorsten **van Nassau-Dietz** [eerder gepubliceerd in *Virtus* 16 (2009); met enkele bibliografische aanvullingen].

R. Mulder-Radetzky: Het familiearchief Van Eysinga – Vegilin van Claerbergen als rijke bron voor beeldmateriaal over huizen en tuinen van de Friese adel.

E. Ketelaar: 'Ten dienste van ons geslacht'. Familiearchieven als erfgoed in Florence, Engeland en de Republiek van renaissance tot Gouden Eeuw.

Caert-Thresoor

(<http://www.caert-thresoor.nl> ;

volledige jaargangen t/m 2009, inhoud en samenvattingen vanaf 1982), jg. 33 (2014), nr. 1.

F. Ormeling: Louis **Raemaekers'** Gekkenhuis. Een Satirieke Kaart van Europa uit 1914 [cartoonist, geb. Roermond 1869, tekenleraar, illustrator, landschapsschilder, woonde in Londen, de VS en Brussel].

W. van Wijk: Zestiende-eeuwse reuzenkaart van de **Zuid-Hollandse Waard** geeft iets van zijn geheimen prijs [komt op beeldbank Regionaal Archief **Dordrecht** 1540; 190 bij 375 cm.; bestrijkt het gebied van Rotterdam (nw) tot Breda en Raamsdonk (zo); Geschil tussen Jan **van den Wouden** en Karel V over visserijrechten; Transcriptie van de lijst van landeigenaren w.o. de personen Jacob **van der Maer**, Adam **van der Dussen** en Wit Govaerts; Voorzichtige conclusie is, dat Cornelis (den) **Schilder** de kaart maakte m.b.v. het 'veldwerk' van Heyman **van Myerop** alias **Van de Ketel** (heer van **Ketel en Spaland** sinds 1550, in 1537 al verbonden aan de Rekenkamer van Holland), ten huize van Jan **van Barrij**, ambachtsheer van **Cromstrijen**].

H. Kok: Vervalste oude kaarten uit Istanbul [leerzaam verhaal; een Iraanse vluchteling ('erudiet en sympathiek') had als hobby het schilderen van Perzische miniaturen. Hij voorzag in zijn onderhoud door van blanco bladzijden in oude boeken nieuwe oude kaarten te maken; op veilingen schijnen ze wel als echt verhandeld te worden].

B. Wouda: Dieptelijnen uitgediept. Kartograaf Pierre **Ancelin**, uitvinder van het stelsel van dieptelijnen [vóór 1653-1720; de **Rotterdamse** stadstimmerman meester Dirck Davidsz **Versyden** gaf in 1650 al een stippellijn aan voor een alternatieve vaarroute in de Nieuwe Maas; De kaarten van Ancelin waren bijlagen bij beleidsrapporten voor het Rotterdamse stadsbestuur; zie ook *Rotterdams Jaarboekje*, 11de reeks, 7de jg. (2009)].

Kaartencollecties in Nederland. *H. Masselink-Duits*: Streekarchief Gooi en Vechtstreek [www.gooienvechthistorisch.nl].

Devotionalia
(www.devotionalia.info),
nr. 193, 33^e jg., febr. 2014.

Sint-Marie-Adolphine [Catharina **Dierkx**, Ossendrecht 1866 – China 1900].

Ter nagedachtenis van pater Henk **ter Huurne** (1921-2013)

Toch een heilige? [bidprentje van Ardina **van der Schoot**, 1830 **Schijndel** 1915, tr. Henricus **van den Oetelaar**; ongebruikelijke voornaam in katholieke kring, waar geen 'passende' heilige bij gevonden werd].

Uitgevers van bidprentjes (72). **Van Lindert Cuyk** [Jan van Lindert (1824-1903) en zoon Jos (1862-1942)].

Devotionalia,
nr. 194, 33^e jg., april 2014.

Dienaren – dienaressen Gods (70-1). Pater William **Doyle** [geb. Dalkey / Dublin 1873, legeraalmoezenier v.a. 1914].

Uitgevers van bidprentjes (73). G. **Mosmans** ZN [1886 t/m 1898].

Toch een heilige? Ardina (van der Schoot) 2 [reacties; mogelijk een afkorting van Bernardina].

Haarlem Jaarboek, 2012 [2013].

A. van Zalinge: Op de Haarlemse strandwal. Archeologie in Haarlem.

J. van Moolenbroek: De oudste **Haarlemse** stadszegels. Het stadswapen en de Damiate-mythe [zwaard en kruis in het wapen zouden zijn verkregen tijdens een kruistocht naar Damiate].

P. Biesboer: De identificatie van een familiegroep door Frans Hals [in de boedelinventaris van Agnes **van Campen** weduwe Zacharias **van Eeckhout** (1733) werd een schilderij vermeld, geschilderd door Frans Hals, waarop de familie van Gijsbert Claesz van Campen was afgebeeld. Agnes blijkt zijn kleindochter; identificatie van het in tweeën gesneden schilderij, te Toledo en Brussel; Lotgevallen van de familie; met schema Van Campen – Van Eeckhout – **Van Tetterode** 16^e-18^e eeuw].

R. Daniels: Luxueus kuren in een stad tussen veen en duin. Een Haarlemse poging om een kuuroord aan te leggen op Hollandse bodem, 1889-1932.

P. Hammann: De bewogen geschiedenis van weidemolen 'De Kleine Veer'.

J. Ramondt: J.C. **Ruigrok**. In de ban van economische collaboratie, broedernijd en justitieel falen [Johannes Cornelis Ruigrok (1901-1983) en broers Arie en Gerard, zoons van Cornelis Anthonie Ruigrok (tr. Adriana **van der Wiel**), zoon van Christiaan Jacob Ruigrok, die in 1849 een smederij in **Vogelenzang** overnam].

M. Rusker: Nieuws over gevelstenen.

Necrologieën: Fries **Berkhout** (**Varsseveld** 1930-2012), Jan Hendrik **van Borssum Buisman** (1919-2012), Gerrit **van Dijk** (1938-2012), Ab **van der Steur** (1938-2012), Dees **Verdurmen** (1932-2012), mr. C.W.D. **Vrijland** (1916-2012), Roel **de Wit** (1927-2012).

Kroniek 2012.

Heemskring

www.historischekringheemskerk.nl), nr. 49, april 2013.

M. Hoogewerf: 'Rie van het leger' [Maria Jeannette **Rissema** (geb. **Schiedam** 1920; exm. **De Graaf**), tr. 1946 Henk **Houtwipper**; eerste Leger des Heils-soldaat in Heemskerk].

H. Niesten: Sint Agnes-stichting zelf senior [opgericht in 1952; seniorenhuisvesting; initiatiefnemer pastoor L.C. **van den Nouweland**; lijst bestuursleden].

P. Brouwer: Paalzitten in **Heemskerk**.

T. de Graaf: Cathrina, 'moeder de vrouw' [geschiedenis van de familie **Zonneveld** vanaf Gerrit Zonneveld (Heemskerk 1862-1955), tuinder en Cornelia **van der Kolk** uit **Beverwijk** (1858-1938); negen kinderen w.o. Gerrit Zonneveld (1889-1979), tr. 1914 Cathrina **Brakenhoff** (1894-1974) uit **Castricum**; herinneringen; familiefoto's].

Heemtijdinghen

(**Stichts-Hollandse** Historische Vereniging; www.shhv.info ; secr.: Bekenlaan 20, 3448 XC **Woerden**), 49^e jg., nr. 4, dec. 2013.

K. Maartense: Inundatie de tactiek van het verdronken land [militaire activiteit; **Woerden** lag in 1672 buiten de Hollandse Waterlinie en kon bezet worden door de Franse troepen; weersinvloeden, schade voor boeren; beschrijvingen 15^e-17^e eeuw].

De ramp van **Woerden** in 1813 [www.verhaalvanwoerden.nl].

W.R.C. Alkemade: Ontstaansgeschiedenis van de algemene begraafplaats aan de Molendijk in **Waarder** [1869-1875; gemeentearchitect **Van Selms**, aannemer de Waardense timmerman Hermanus **de Hoog**, burgemeester Jacobus **Bredius**, deskundigen ir. P.A. **Korevaar** uit Vrijenban / Delft en de Hazerswoudse architect J. **Goldberg**].

Bijlage: Waardevol Woerden, nr. 19, jan. 2014. Thema: restauratie [www.woerden.nl].

Heemtjdinghen

50^e jg., nr. 1, april 2014.

L. Albers: De geschiedenis ligt op straat. Oude verhalen met nieuwe media [website (Het) Verhaal van **Woerden**].

J. de Kruif: Geschiedenis online: digitaal regionaal historisch onderzoek [o.a. Wandeling 1672: www.shhv.info/qr-route-woerden-1672].

Historische Mededelingen

(www.historischeverenigingsteenwijk.nl), 31^e jg., no. 1/2014.

J.D. van der Tuin: Ter gedachtenis van Meester **Remijn** (1890-1971) [Marinus Remijn (geb. **Sluis**; exm. **Beun**); zijn vader Jan werd geboren in **Noordwolde** (1862) en diens vader Marinus in **Middelburg** (1833); begon zijn loopbaan als onderwijzer in 1909 in **Slochteren**, tr. 1921 Ytje Vrouwkje **Wierda**, uit **Willemsoord**].

J. Tiesnitsch: Harry **Berkenbosch**; een bescheiden dichter.

Personeel landgoed De Eese anno 1943 [foto met namen].

H. Frans: Verlaat in Zuidveen verdwenen in Groot Verlaat. **Zuidveen** in het schoutambt Steenwijk bestond uit Zuitveen –Westercluft, Zuitveen –Oostercluft en Zuitveen –'t Verlaat (volkstelling augustus 1748) [de familie **Schipper** (scheper = schaapherder) had ca. 144 jaar en boerenbedrijf aan het Verlaat; stamreeks (vier generaties) 19^e – begin 20^e eeuw; Industrieterrein Groot Verlaat met gegevens van schippers en scheepstimmerlieden 1750-1900: **Kroon** – **Huisman** – **Bel** – **Roeles**; fragment Roeles, 18^e-19^e eeuw].

Historische Mededelingen

31^e jg., no 2/2014 .

H. Spreen: Een Nederlands Arbeidsdienstkamp bij Steenwijk [1942-1944].

J.W. Oostdijk: Ick Dien; dagboek van mijn NAD-tijd (7 januari t/m 9 juni 1943).

Oorlogsherinneringen van Ans **de Vries-Remerie**.

Historisch Geografisch Tijdschrift,

31^e jg. (2013), nr. 2.

J. van Doesburg: Op het spoor van de Opstand. Over het belang van interdisciplinair onderzoek naar historische slagvelden.

A. Haartsen: Montady, een 13^e-eeuwse droogmaking in Frankrijk.

G. Otten: Spoorgevels in Nederland [‘representatieve gevels van fabrieken, gericht naar de spoorweg’].

T. Stol: De geologie van de **Gelderse Vallei**. Een 17^e-eeuwse interpretatie van de cartograaf Balthasar **Lobe** [1691].

In Memoriam dr Jan J.J.M. **Beenakker** (1946-2013).

Historisch Geografisch Tijdschrift,

31^e jg. (2013), nr. 3. Thema:

Boshistorisch onderzoek, hierin o.a.:

J. van Laar: De bosgeschiedenis als wetenschap en onderzoeksdomein. Een historiografisch overzicht.

H. Küster: Contemporary research in forest history in Germany: aims, methodology and results.

K. Bouwer: Boshistorisch onderzoek in Nederland. Een evaluatie van recent onderzoek en methodische aandachtspunten voor de toekomst.

STRO en bos. *Sonttolregisters online* als instrument voor de bestudering van de bosgeschiedenis 1500-1800

Historisch Geografisch Tijdschrift

(Stichting Matrijs, Postbus 670, 3500 AR Utrecht;

www.matrijs.com/hgt), 32^e jg. (2014), nr. 1.

A.P. de Klerk: Waar eens water was. Waar en waarom het water verdween uit stad en dorp in **Zeeland**. Een verkenning [vóóordat men plannen maakt om

dempingen ongedaan te maken, moet worden uitgezocht waarom dat water werd gedempt; waterputten. (kerk)grachten, havens].

E. Raap: Focus op landschap. **Ymond**: wat is hier veranderd?

I. Churlylova: Historische waterbuurten op het **Friese** platteland. Typologie, waarde en context.

P. van Cruyningen: Bedijkingen in het Deltagebied tussen 1540 en 1700.

Historisch Tijdschrift Fryslân

(www.friesgenootschap.nl;
www.historischtijdschriftfryslan.nl;
www.vdlp.nl),
20^e jg., nr.1, jan./feb. 2014.

H. Koppen: Hepkema's Boschjes, weldoen met groen
[Jacob **Hepkema** (geb. Oudeschoot 1845 -1919), onderwijzer,
journalist, uitgever *Nieuwsblad voor Friesland*].

Wurk ûnder handen. *A. Dijkstra*: Friese Staten veel ouder dan gedacht.

Thema: Eerste Wereldoorlog

K. Bangma: Toenemend gebrek [Folkert Evert **Posthuma**,
minister van Landbouw, Nijverheid en Handel 1914-1918, werd het symbool van
rantsoenering, voedselschaarste en honger].

K. Huisman: Friese dominees bezoeken soldaten in **Brabant**
[Petrus **Nauta** (van Langweer) en Pieter **Bootsma** (van Balk) in 1914].

D. Sijens: Fryslân foar de Friezen. Nij libben ijn de Fryske Beweging
troch de grutte oarloeg [Douwe **Kalma** (1896-1933), Rintsje **Sybesma**
(1894-1975)].

G. de Vries: Een Belgische invasie in **Gaasterland** [1914; gehuisvest op
de hooizolder boven de smidse van Hendrik **Feenstra** in Rijs].

H. Koppen: Sneek van boven [kaart uit 1698, nagenoeg kopie van een
kaart uit 1649 en die was weer een duplicaat uit 1616; wegen en perceelgrenzen
liggen vaak eeuwen onveranderd vast].

Uitvinders en pioniers

J. van Zijverden: Loeflijnen en buiglinealen. Scheepsontwerper Folkert **van Loon** [1775-1840, tr. 1796 Hiske Dirks, uit Dronrijp; schreef in 1858 zijn *Handleiding tot den burgerlijken scheepsbouw*].

Holland, 45^e jg. (2013), nr. 1.

Thema: Bestuur in **Holland**

S. Groenveld: Van landsadvocaat naar raadpensionaris. De eerste fase van een Hollands ambt, 1477-1621.

M. Rutjes: 'Zij willen over ons volksdeel de baas spelen'. Holland en de invoering van de eenheidsstaat 1795-1798.

D. Smit: Het belang van het Binnenhof. Plaats en politiek in het Koninkrijk der Nederlanden.

De Lange Brug

(Stichting Oud **Uithoorn** / De Kwakel, Postbus 57, 1420 AB Uithoorn; stichtingouduithoorndekwakel@telfort.nl), 37^e jg. (2013), nr. 4.

Geheel gewijd aan het (filmische) leven van het gezin van Johan Marius Andreas Petrus Joseph **Jansen** (geb. 1914, overl. Tenerife 1984; exm.

Van Bouwdijk Bastiaanse), huisarts, tr. 1942 Mies **van den Bergh**; herinneringen in 2011 aan de huisartsenpraktijk.

Dorpsstraat 28 [eigenaren / bewoners van deze latere dokterswoning:

Jan **Roothaar** (1785-1844) tr. Amsterdam 1809 Cornelia **Kroon**

(erfgenamen **Bierman** en **Heydanus**); voorts

Fremery Kalff, **Boerlage**, **Eeftinck Schattenkerk**,

Koersen, **Kaaskooper**, **Geelen**, Jansen; gesloopt in 1986].

Dokters in Uithoorn [Hendrikus **Klein** rond 1760, overl. 1773, tr.

Sara **van Belkom**; Pieter Jacobus **Noot** (vertrok in 1779),

tr. Catharina **Hekkers**; S.A. **de Ridder** in 1784; H.C. **Ravesteyn**

in 1806, tr. Catharina **Nolst**; B.E.C. **Seignette** in 1826,

tr. Jacoba Adriana **Zaal**].

Inhoudsopgave van de films.

Bijlage: cd-rom met Films van dr. Jansen.

Leids Jaarboekje,

2013 (Historische Vereniging Oud **Leiden**; secr.: W. Smitsloo-de Graaff, Postbus 917, 2300 AX Leiden; www.oudleiden.nl).

F. Lugt: Diesrede 2012. Over het ontstaan van Leiden. Lezing naar aanleiding van de presentatie van het boek *Het ontstaan van Leiden* [met een tweetal discussiepunten: de tijdstippen van verplaatsing van de Burcht en verlening van het eerste Hollandse stadsrecht].

R. van Maanen: Het laatste woord over het *Laatste Oordeel* van Lucas **van Leyden**? [altaarstuk; argumenten voor de stelling, dat het omtrent 1526 geschilderd werd in opdracht van de erven van Claes Dircksz **Houtcoper**, kerkmeester van de Pieterskerk (ca. 1515-1522), veertigraad (1510-1524/25), schepen (1518-1519), burgemeester (1522) en vestmeester; argumenten voor eigendom van de familie Houtcoper alias **Van Swieten**].

M. Henneke: Jan **van Hout** over de Vastenavondviering in Leiden. Een kijkje in de 16de-eeuwse feestcultuur.

J. Schnitzeler: Klem tussen drapenier en volder. Belangenbehartiging van het Leidse stadsbestuur tussen 1574 en 1594 [in deze periode 'bestonden in Leiden gilden en zogeheten neringen naast elkaar. In de textielnijverheid lag de nadruk op neringen. Neringen waren, in tegenstelling tot gilden, verticaal georganiseerd.'; alle handelingen voor een bepaalde productie waren in één nering ondergebracht; aan de top van de nering stonden drapeniers, van wie de ambachtslieden volledig afhankelijk waren].

R. van Schaik: Een complex complex. Een bouwhistorische studie naar het Harteveltcomplex in Leiden [thuisbasis van jeneverstokerij *De Franse Kroon*, opgericht in 1734 door Willem **van Aken** en zoon Cornelis; vanaf 1780 o.l.v. Abraham **Harteveld**].

M. Dekker: Jeugdcriminaliteit in de Sleutelstad. Een beschouwing van jeugdcriminaliteit en de bestraffing daarvan in Leiden in de tweede helft van de 18de eeuw [foute families: **Vinkestein**, **De Just**, **Boers**].

C. Fasseur: Gerbrandy en Leiden [Pieter Sjoerds **Gerbrandy** (1885-1961), tr. 1911 Hendrina Elisabeth **Sikkel** (1886-1980)].

E. van der Hoeven: Rotogravure: een drukkerij met wereldfaam
[eerste kapitaalverstrekkers in 1913: **Spanjaard**, **Frentzen** en
Loeber; bedrijfsgeschiedenis tot in 1978; de auteur kwam er in 1961 in dienst].

M. Fannee / A. van Noort: Waar is kasteel **Alkemade** gebleken? [in 1824
afgebroken; waar lagen kasteel en land, dat Hendrik **van Alkemade** in
1305 opdroeg aan Nicolaas III **van Putten**?].

Kroniek van Leiden over 2012.

Archeologisch en bouwhistorisch jaaroverzicht 2012.

Bibliografie van Leiden en omgeving over 2012.

Leoardia.

Historisch tijdschrift voor **Leeuwarden** e.o., no. 23, jg. 5, dec. 2013 – jan. 2014.

H. Oly: Voorstreek 36: van deftig woonhuis naar herberg en café
[eigenaar in 1511 was Sijbrant **Auckama**, die het huis erfde van zijn
moeder Sibbeltje; verkocht in 1526 aan Eede **Martena** en vrouw
Jel **Douma**; bewoond door Bauck **Kamstra** (dochter van Jel Douma),
overl. 1547, tr. (1) Tjebbe Martena, tr. (2) 1532 Sieds **Botnia**;
dochter Jel Botnia verkocht in 1571 aan raadsheer Jakob **Roussel** en zijn
vrouw Sjoukje **van Stania**; hun zoon Haye **van Roussel** verkocht in 1590].

N. Donker: De Kleine Kerkstraat, straat van mensen, van ambacht en handel
[in vogelvlucht passeren bewoners met hun bezigheden; de auteur heeft een
online
databank opgezet waar iedereen die in de straat heeft gewoond, er een winkel,
bedrijf of nering heeft gehad, er geboren is of anderszins, zijn of haar gegevens
kan invullen].

Metamorfose voor de Linnaeusbuurt, deel 2.

G. Keuning: Ontstaan en ontwikkeling van korfbal in Leeuwarden.

R. Kuipers: De Friesche Brood- en Meelfabriek De Hoop [opgericht 1864;
directeuren Pieter **Pama de Kempnaer** (1819-1881, geb. **Arnhem**) en
jhr. Hugo **van Reijgersberg Versluijs** (1836-1927, geb. **Middelburg**);
nieuwe eigenaren in 1874 Alle **Reintema** en Samuel **Draisma van Valkenburg**].

Letterhoeke,

jg. 9 (2013), nr. 3.

Dichter Jacobus Quirijn **Smink** wint Gysbert Japicx prijs.

O. Kuipers: Vrijwilliger aan het woord: Dirk **Zeilmaker** [geb. 1940, tr. Saeske **van der Rol**].

Nieuwe aanwinsten: Alba amicarum van **Scheltema**-zussen [Lutske (1764-1793) en Jacoba Maria (1765-1788), dochters van Evert Scheltema (exm. **Altena**)].

Archieven van de families **Huber** en **Boeles**.

Limburgs Tijdschrift voor Genealogie

(Kon. Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap), jg. 42, nr. 2, juni 2014.

R. de la Haye: De Waalse wortels van de Zuid-Limburgse familie **Dupont** [oudst bekende: Jehan **de Pont en Vaux**, geb. ca. 1570; de familie komt voor in de gichtregisters van **Fraipont**; Jean **du Pont** vestigde zich in 1701 als pachter op de hoeve Groot-Blankenberg bij **Cadier**; genealogie t/m generatie VI; schema's Du Pont en **De Mauhin**; wapen getekend door *R. Vroomen*].

J.H. Hanssen: De verkeerd gekoppelde Elisabeth **Houben** [tr. **Leveroy** 1755 Stephanus **Opheij**; niet Petrus Houben x Anthonia **Berben**, maar Martinus Houben tr. Leveroy 1725 Diercxken Nielen alias Henssen alias Theunis; fragmentparenteel Houben – Berben, met **Van den Eertweg**, **Loven**, **Van Laer**].

Lutje Feith

(Cultuur, geschiedenis en taal van **Groningen**; Cascadeplein 4), nr. 4-2013.

‘Het succes van AlleGroningers merk je aan de reacties’
[aldus vrijwilliger Harry **Timmer**].

Concentratiekamp Natzweiler.

De collectie van Bas **Schoonenboom** [Appingedam 1947; protestfilms].

Lutje Feith, nr. 1-2014.

Webloug [blog met overzicht van alle actuele Groninger streektaalactiviteiten].

Uw bijdrage aan het fotoboek Groningen 40-45.

Lutje Feith, nr. 2-2014.

Drama achter de gevel. Een kijkje achter historische Groningse gevels met bloedstollende verhalen [www.dramaachterdegevel.nl].

De rijke smaak van de 19^e eeuw op landgoed Borg Verhildersum [www.verhildersum.nl].

Leven van Joods meisje Liesel **Aussen** verfilmd [**Leer** 1936 (exm. **Aron**) – Sobibor 1943].

Nijmeegs Katern

(www.numaga.nl), jg. 28, nr. 1, febr. 2014.

J. Brauer: Het doosje van Ivens voor de koningin. Fotografieën Weesinrichting Neerbosch (rond 1895) [in 1863 begon de Beuningse bijbelverkoper Johannes **van 't Lindenhout** (1836-1918) met de opvang van wezen; in 1867 verhuisde het weeshuis naar Neerbosch; rond 1890 woonden daar een duizend kinderen; dossiers 20.000 kinderen uit het hele land, die er schoolgingen en een vak leerden].

A. Nolet: Verzetsvrouwen in **Nijmegen** en nabije omgeving [Annie **van Velzen** (1894), Anna **Snoeck-Pijnacker Hordijk** (1881), Nel **Moolenaar** (1918), Johanna **Brendel-Jansen**, Elly **Scharp-Halberstadt** (1929), Truus **Gelsing** (1920), Lena **Hendriks** (1919), Toby **Scholte** (1918), Olga **Revermann** (1919) en Elly **Dols** (1921)].

Nijmeegs Katern, jg. 28, nr. 2, april 2014.

H. Fransen: Een waarborg voor de eeuwigheid. Katherina **van Kleef** stichtte in 1470 vier missen in de Nicolaaskapel.

W.A.M. *de Bruijn*: Ben **de Bruijn**, een leven met muziek.
Nijmeegse zang- en operacultuur rond 1920 [Theodorus Johannes Bernardus Aloysius Carolus de Bruijn, geb. **Arnhem** 1877 (exm. **De Haas**), overl. 1929, tr. 1916 (gesch. 1922) Johanna Ulikana **Zegers de Beijl**].

Opraekelen

(www.gemeentediever.nl//diever.erfgoedpunt.nl), jg. 20 (2014), nr. 1.

P.L. *Goutbeek*: Nog een Schultehuis van **Diever** en wat Meppense venen [eerder gepubliceerd in *Waardeel* 2010, nr. 2; mat aanvullingen; **Grevinge en Trumper / Trompers** (1613-1629); **Ter Maeth, Rentinck** (16^e eeuw)].

Op de praetstoel zit Willy **Hielkema-Bos** [geb. Zorgvlied 1930 (exm. **Evers**), tr. 1949 Gerrit Hielkema].

Voor de wind gaat het beter [herinneringen van Lieuwe **de Harder**, geb. **Assen** 1931 op het turfschip van zijn ouders].

Opraekelen, jg. 20 (2014), nr. 2.

P. *Gols*: Smid in **Diever** [Frederik **Offerein**; uit bedrijfsadministratie 1852-1856; 1853].

K. *de Boer*: Het erfgoed van Hendrik Stevens [bijnaam van Hendrik **Mulder**, geb. Oldendiever 1862, zoon van Steven Mulder (zoon van Willen, uit Dwingeloo) en Aaltje **Bouman** (tr. 1861), tr. 1895 Jantje **Koning**].

Paulus **Mulder** repareert al vijftig jaar fietsen [interview rond 1955; geb. **Steggerda** 1875].

Op het Kasteel [boerderij; bron: *Het Drentse geslacht **Hummel** / Hummelen*, door W.T. Vleer].

J. *Wierenga*: De 'kromme wegen' van een Drents edelman.
Naam Roelof **van Echten** duikt op in 17^e eeuw vervalsingsaffaire [1592-1643, drost van Drenthe 1639].

Voor de wind gaat het beter (2) [belevenissen van Lieuwe **de Harder** op de Drentsche Hoofdvaart].

Oud Leiden Nieuws

(www.oudleiden.nl;
www.beeldbank.oudleiden.nl),
jg. 2, nr. 1, feb. 2014.

B. Veldstra: Metseltekens, ook in **Leiden**.

De Collectie Van Houten [foto's, Ansichtkaarten en krantenfoto's,
verzameling van Bram **van Houten**; zie de beeldbank].

Oud Leiden Nieuws, jg. 2, nr. 2, mei 2014.

In Memoriam Olga **Thorn Leeson**. De vernieuwde HVOL-Beeldbank.

Een wittevlekkenlijst van het Leidse sociaal -economisch verleden [30
onderwerpen].

Oud-Scherpenzeel, 24^e jg., nr. 2, juni 2012.

P. Valkenburg: De familie **Westra Hoekzema** bezoekt **Scherpenzeel**
[reünie; Aldert Johannes W.H. (**Achlum** 1898 – Scherpenzeel 1947),
predikant te **Willige Langerak** (1924), **Zegveld** (1927), **Mijnsheerenland** (1930),
Scherpenzeel (1934), tr. 1924 Wilhelmina Geertruida **Schuld** (1898-1989)].

H. van Woudenberg / W. van den Berg: Scherpenzeelse boerderijen en
hu bewoners (1). De Pol [oudtijds genaamd Klein Lambalgen, vermeld in 1403;
voor Groot Lambalgen zie publicatie in Oud-Scherpenzeel, jg. 13 (2001), maart;
Het zuidelijke deel van Klein Lambalgen wordt later De Pol genoemd; Eigenaren:
Van Colveschoten (1446), **Van Lantscroon** en **Van Glashorst**
(1470), Gerrit Gijssen op Lambalgen (1497, 1501, 1511), **De Wilde** (1529),
Quist (1556), opdeling in vier delen (1599); Sander Jansz was eigenaar
van het deel, dat De Pol ging heten (1651); nageslacht ging **Van de Pol** heten;
Gijsbert **Steenbeek** uit Doorn kocht de boerderij in 1808, tr. 1810
Jannetje **van de Lagemaat**; koper in 1860 was Evert **Blaauwendraat** (1811-1888)].

Oud-Scherpenzeel, 24^e jg., nr. 3, okt. 2012.

W. van den Berg: Accordeonvereniging Fortissimo [opgericht in 1951; eerste bestuursleden Jacobus **v.d. Weerd**, Gerrit **v.d. Neut** en Geert **Koudijs**, dirigenten W. **van Oudenalder**, Arie **van Engelen**, Bernard **Pot**].

P. Valkenburg: De Spaanse griep in Scherpenzeel [als voorbeeld het gezin van Hermanus **Valkenburg** (geb. 1882; exm. **Wagensveld**), tr. Scherpenzeel 1904 Margaretha Jannetje **Smith** (**Nijmegen** 1883-1918; exm. **Zurich**) en van zijn zus Anna Brandina (tr. **Woudenberg** 1913 Arnoldus **van Hemert**, geb. **Amsterdam** 1891); overzichten van overlijdens in Scherpenzeel en Woudenberg 1916-1920].

W. van Maren: 'Uit grootvaders tijd'. Jacoba **van Ravenhorst** (1841-1938), een oude tante met veel familie [geb. boerderij Lammersdam te **Maarsbergen**; exm. **Blaauwendraat**]; haar zus Jannetje (1834-1920) tr. Cornelis **van Wolfswinkel**; verdeling van Jacoba's erfenis, o.a. aan verwanten in de VS].

Susan **Flatners** op zoek naar haar roots in Scherpenzeel [kleindochter van Henri **Berendse** (1901-1981), die in 1921 emigreerde, zoon van Martinus (1861-1952) en Jannette **van Ravenhorst** (1869-1903), tr. 1899].

Oud-Scherpenzeel, 24^e jg., nr. 4, dec. 2012.

P. Valkenburg: Jachtopziener Dirk **Arpink** [Theodorus Arpink (geb. Eemnes 1902), zoon van Gerardus Leonardus Arpink (geb. **Maassluis** 1863; exm. **Brama**) en Aaltje **Arends** (Blaricum 1864 –: Eemnes 1905; exm. **Krijnen**), jachtopziener in Laren en **Eemnes**, van de familie **Royaards** te Scherpenzeel 1935-1947, waarna hij naar Canada vertrok; levensverhaal].

H. van Woudenberg / W. van den Berg: Scherpenzeelse boerderijen en hun bewoners (2). Boerderij Wittenberg [vermeld in 1372, tijsheer was toen Gijsbert Jacobsz **van Twiller**; vermelding van diverse eigenaren en bewoners; In 1592 verkocht Cornelis **Morren** de boerderij aan Aelbert Thonisz **van Glashorst**; na verschillende eigendomsovergangen in 1691 verkocht aan Johannes Cornelisz **van Vlastuin**, zijn familie erfde; Kinderen van Jan Jans van Vlastuijn (overl. 1758) noemden zich **Van Wittenberg**; in 1962 verhuur aan Jan **Bieshaar**; Veldnamen om en nabij hofstede Wittenberg].

'Uit grootvaders tijd' [herinneringen van Maria **van Driel-Zwaan**, geb. 1942].

Belastingen anno 1627 [boerderij Dashorst; de boer betaalde geen 'ongeld' over het Scherpenzeelse deel van de grond].

Oud Utrecht, 87^e jg., nr. 3, juni 2014.

L. Mutsaers: Tivoli Eindeloos [1970-2014; Oudegracht 245].

W. Zwikstra: Van voortzetting van de stad tot 'stad in een stad'.
De transformatie van Muziekcentrum tot TivoliVredenburg.

Het Utrechtse smartlappenfestival. **Utrecht**: 100 jaar bij de les met jazz.

U. Hascher-Burger: Kerkmuziek in middeleeuws Utrecht.

Muziektenten in Utrecht; Festival Oude Muziek; Opera als kermisattractie;
Het Koninklijk Zeister Harmonie Muziekgezelschap; Flight to Lowlands Paradise
1967-1968: succes en debacle; Fluiten op de Oudegracht [Sigurd **Cochius**,
geb. 1916; exm. **Selleger**]; 160 jaar Koninklijke Oratorium Vereniging Utrecht;
Koninklijke Utrechtse Muziekverenigingen; Utrechter kerken als muziekpodium.

De Silehammer

(www.historischeverenigingijsselham.nl),
22^e jg., nr. 1, maart 2014.

J. Venema: Twee sleden en een historiek huis [een luxe slee van
Bram **Venema** (1907-1989) en eenvoudige van Willem **Schokker**
(1883-1958); huis eigendom in de 19^e eeuw van de familie **Dumon**,
in 1928 Abraham Venema x Anna **Oenema**].

J. Steenstra: De pastorie van **Blankenham** in oorlogstijd
[ds. Willem **van Gelder** (**Barendrecht** 1916-1992, tr. 1942 Annetje **Staat**,
geb. **Ijsselmonde** 1916); werd in 1944 gearresteerd; Margje **Brandsma** (geb. 1903,
vroedvrouw); de Joodse tweeling Leo en Max van Gelder (exm. **Weinberg**)].

J. Steenstra: Kaleberghe of Koleberghe vermeld in 1323.

Wij gedenken: Hidde Jan **Rijkeboer** [**Steenwijk** 1909 – Vught 1944;
exm. **Van der Schuit**].

De Sneuper

(www.hvnf.nl),

nr. 114, 27^e jg., nr. 2, juni 2014.

M. Vroom: De drinkdobben in Noord-Fryslan buitendyks [waterpoelen met een dijkje er omheen, kwelder, drinkwater voor vee; hoe oud zijn ze?].

S. Meindersma: **Meindertsma's & Meindersma's**,
deel 1 [nazaten van Meindert Gerbens (van het Goddeloze Tolhuis,
ged. **Driesum** 1735,
tr. Romckje Pieters, ged. **Rinsumageest** 1742; 4 generaties); Nazaten van Meindert
Gerrits
(tr. Grietje Beerns; zoon Jan, ged. **Oudega** 1753)].

L. van Driel: Op zoek naar: Aaltje **de Jong** [geb. **Westdongeradeel** 1904
(exm. **Kuiter**), tr. Leeuwarden 1943 Jan H. **Eekhout**].

P. Schoorstra: Herkomst van de naam **Schoorstra** [aangenomen in
1811 door Gerben Botes en Jan Pieters, wonende in en om 't Schoor].

R.J. Broersma: De dorpswapens van Foudgum & Hantum.

H. Scholte: Opskuor yn Moarra, onderzoek naar feiten & fictie.
Famiedrama in **Morra** [1889; Jacob Harkes **Douma** (geb. 1858),
tr. 1882 Janke Kornelis **Botma** (exm. **Teerenstra**);
verhouding met Attje Kornelis **Gaasterland**, vertrok met haar in 1889
naar Amerika, waar ze in 1895 trouwden; familieomstandigheden met o.a.
Benthem en **Reiding**].

J. Douwes Isema: Familieschilderij van ds. Jan Douwes' gezin
[Jan Douwes **Ysema** (1816-1888), tr. (1) **Zwaagwesteinde** 1841
Anna Elisabeth **Andreae** (1819-1862), tr. (2) Albertha A.C. **Hugenholtz**].

P. de Haan: Meester Wamelink betreft tonneur [Gradus Frederik
Wamelink (geb. **Lichtenvoorde** 1843), hoofd lagere school sinds 1886,
tr. **Zutphen** 1871 Johanna Catharina **de Vries**].

Terra Westerwolda

(www.terrawesterwolda.nl),

jg. 3, nr. 1, maart 2014.

J. Kok: Hotel Dopper [Lucas **Dopper** (geb. **Wildervank** 1826; exm. **Balsters**), schuitenvoerder, kastelein, logementhouder, tr. 1853 Grietje **Swarts**].

Onze club: VV Onstwedde.

J.S.A. Huizing: Interneringskamp **Vriescheloo** [uit Rapporten van de wachtcommandant].

H. Blaauw: ZKZZP'ers [herinneringen van Henk **Blaauw** uit Vlaardingen aan zijn vader, scheepsjager te Stadskanaal; de kleine bedrijfjes langs het kanaal].

H. Lemein: Piena Kruize-Draadjes (90). Groot interview [Geppina, geb. 1924, dochter van Berend **Draadjes** en Fenna **Bults**, tr. 1950 Jacobus **Kruize** te **Vlagtwedde**].

R. Wegman: Een conflict over de aanwas der heerlijkheid Wedde [verslag in brieven en rekeningen van Matthias **Orth**, drost te **Wedde**; 1570; liet de aanwas in 1590 in kaart brengen door landmeter Antoni **Brunij**; namens de gravin **van Aremberg** protest tegen de voorgenomen bedijking van de aangewassen door inwoners van **Blijham, Bellingwolde, Den Ham** en **Uitham**; zij meende gerechtigd te zijn; einde conflict in 1630].

A. Migchels: Het portret van ... Geert Harms **Migchels** en Roelf Migchels [1808 **Onstwedde** 1898 (exm. **Bessembinders**), tr. (1) ald. 1838 Albertje Jans Bessembinders, tr. (2) ald. 1857 Geertje **Oosterveld** (exm. **Besling**)].

J.S.A. Huizing: Uit de geschiedenis van **Westerwolde** (afl. 3) [1626-1633].

H. Kämink: De etsen van Johan **Hemkes**. Bijzondere collectie behouden voor Westerwolde [**Schalsum** 1894 – Bilthoven 1988].

R. Wegman: De windmolen van Wedde [o.a. conflict tussen Haije **Addinga** (die zonder toestemming een windmolen had gebouwd) en Karel **Schenck van Tautenburg**; verbrand in 1593].

Duitsland

Archiv für Familiengeschichtsforschung,

(www.degener-verlag.de),

18. Jg., Heft 1/2014.

B. Ellwanger: Die Familien **Schlusser** und **Schmidt** und die Geschichte des Meckesheimer 'Kaiserschnitthauses' [oudst bekenden: Hans Martin Schmidt (geb. Derdingen / **Württemberg** ca. 1648, tr. Katharina **Lutz**) en Georg Peter Schlusser (1785-1847, tr. Eva Katharina **Erni** uit Kirchhaim bij Heidelberg; zoon Andreas Georg (1811-1877) tr. 1842 Anna M.B. **Wesch**)].

W. Vollmar: Die Grafen **von Ranzow** in **Holzminden** und einige ihrer Nachkommen [drie generaties Ranzow actief in de VOC; Christoph Graf **von Rantzau**, geb. 1623, levensbeschrijving (o.a. studie in Leiden en Utrecht 1645-1647, geloofswisseling in 1650, veroordeeld voor het voeren van 18 heksenprocessen op zijn goederen in Holstein (o.a. Ovelgönne) 1686, vermeld **Groningen** 1689 en **Den Haag** 1690 (testament), overl. 1696; levensbeschrijvingen van nog vier verwanten; nageslacht van Heinrich Rantzau auf Schmoel (1590-1644), tr. **Kiel** 1619 Ida **Pogwisch** t/m generatie VII (VIII), 19^e eeuw; IV.2. Ferdinand Anton (1711-1802), tr. (1) Colombo 1722 Josina **Schokman** (1722-1758; exm. **Verschuur**); hun kinderen werden geboren Colombo, **Batavia**, Kaap, **Amsterdam**, Holzminden].

W. Vollmar: Die Familie des Stallmeisters Michael **Gebauer** in **Wittenberg** und **Leipzig** († 1723) [drie generaties parenteel met **von Brockenburg**].

<http://jennymarx2014.com>

[Jenny **von Westphalen** (1814-1881), tr. Kreuznach 1843 Karl **Marx**; kwartieren **Westphal**, **Henneberg**, **Wishart of Pittarow**, **Campbell of Orchard**, **von Veltheim**, **Kametzky von Elstibor**, **von Pannwitz**, **von Viereck**; vier generaties **Heubel**].

Boekbespreking: Armin Wolf: *Verwandtschaft – Erbrecht – Königswahlen* [middeleeuwen; ISBN 978-3-465-04180-1; Studien zur europäischen Rechtsgeschichte 283].

Overkwartier van Gelre,

Jaarboek / Jahrbuch 2 (2013).

L. Pijper / W. Steeghs: Hermann **van der Moolen** aus dem deutschen Geldern, Ansichtskartenherausgeber 1897-1910 [genealogie zes generaties; oudste bekende: Adrian van der Moolen, uit **Utrecht**, geb. ca. 1735, overl. **Geldern** 1820, tr. Josina **Breve**, overl. **Monnickendam** 1811; uitgebreid wordt ingegaan op het uitgeven van ansichtkaarten, verspreidingsgebied, fotomateriaal, adreskant, logo enz.].

S. Verkoeijen: De Mons Veneris van Océ. Een heuvel met een schandelijke naam [de Kutheuvel bij **Velden**; verbastering van woorden; executies in 1547 en 1502; territoriumschending door Veldernaren].

M.-L. Posten: Hexen und Dämonen – aus Wahnvorstellung wird Realität [volksgeloof, voorchristelijke erediensten, kerkelijke bestrijding, inquisitie, heksenwaan, de macht van geestelijke autoriteiten, einde heksenvervolging in het hertogdom **Kleef** en noordelijke Nederlanden].